

Teknik för lärare i åk 7–9

ht 2021–ht 2022

26 juli 2021

Kurskod	LL137U
Omfattning	45 hp, uppdelat på 6 delkurser à 7,5 hp
Betygsskala	A–F
Kursansvarig	Per Norström < perno@kth.se >
Examinator	Per Norström

Enligt beslut av KTH:s rektor ska undervisning som gynnas av att genomföras på campus också genomföras på campus från och med höstterminen 2021. Vi planerar därför för att undervisningen i LL137U TEKNIK FÖR LÄRARE kommer att ske på plats i Stockholm (ej på distans). Om smittläget förändras kan beslutet komma att ändras. Aktuell information anslås på [KTH:s informationssida om coronapandemin för studenter](#) och på [kursinformationssidan](#).

Viktiga ändringar sedan förra versionen av kurs-PM (14 juni 2021)

Länken till informationssidan om KTH-konton är uppdaterad (s. 9)..

LL137U TEKNIK FÖR LÄRARE I ÅK 7–9 är en fortbildningskurs i teknik och teknikdidaktik som ges inom ramen för fortbildningsprojektet Lärarlyftet. Målgruppen är lärare som undervisar i teknik på grundskolans högstadium utan att ha tillräcklig utbildning i ämnet. Institutionen för lärande, tillhörande Skolan för industriell teknik och management (ITM), vid Kungliga Tekniska högskolan

(KTH) har övergripande ansvar för kursen. Andra avdelningar på KTH tar hand om enskilda delkurser. Undervisningen sker i KTH:s lokaler i centrala Stockholm. TEKNIK FÖR LÄRARE I ÅK 7–9 ges på halvfart under tre terminer och omfattar 45 hp (motsvarande en och en halv termins heltidsstudier eller 30 »gamla poäng»). Den schemalagda undervisningen är vanligen koncentrerad till tio heldagar (uppdelade på fem tvådagarsblock, måndag + tisdag) per termin.

Av läroplanen framgår tydligt att teknik är ett ämne med stor bredd. Det rymmer traditionella tekniska kunskapsstraditioner som ingenjörskonst och hantverk, men även studier av teknikens roll i samhället och dess betydelse för den vetenskapliga utvecklingen. Syftet med TEKNIK FÖR LÄRARE I ÅK 7–9 är att ge deltagarna en breddad teknisk bildning, en fördjupad förståelse för vad teknik och teknikutbildning är och förmåga att använda dessa kunskaper i undervisning som uppfyller läroplanens krav.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna

- planera och utvärdera teknikundervisning i årskurserna 7–9 på grundskolan i enlighet med läroplanens krav,
- reflektera över grundskolans teknikämnes innehåll och särart – dess mål, traditioner, historia, kunskapssyn och undervisningsformer,
- tillämpa formativ och summativ bedömning i teknikämnet,
- använda informations- och kommunikationsteknik som hjälpmedel i planering, genomförande och utvärdering av teknikundervisning,
- tillämpa undersökande arbetssätt i teknikundervisningen,
- på ett strukturerat sätt genomföra mindre design- och/eller utvecklingsprojekt,
- skissa, rita och/eller modellera tredimensionella objekt,
- analysera teknikens förhållande till samhällsutveckling, vetenskap och arbetsliv, i beaktande av aspekter som genus, hälsa, kultur och materiellt välstånd – förr och nu,
- skapa och testa enkla datorprogram i visuella och textbaserade programmeringsmiljöer,
- diskutera programmering och andra information- och kommunikationsteknikrelaterade kunskaper och färdigheter ur bildnings- och utbildningsperspektiv,
- identifiera och beskriva stora tekniska system i samhället – deras uppbyggnad, möjligheter, sårbarhet och risker,
- analysera olika perspektiv på hållbar utveckling och planera undervisning i

ämnet teknik på grundskolan där de belyses,

i syfte att

- på ett ansvarsfullt sätt kunna undervisa i ämnet teknik för elever i grundskolans åk 7–9 i enlighet med läroplanens krav, utgående från vetenskap och beprövad erfarenhet,
- i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen, och
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Kursens uppläggning

Kursen består av sex delkurser som beskrivs nedan. Ordningen kan komma att ändras. Var och en av delkurserna omfattar 7,5 hp. Varje termin är det en delkurs med rent ämnesinnehåll, utan didaktiska aspekter, och en delkurs som helt eller delvis handlar om didaktik.

Introduktion till grundskolans teknikämne (ht 2021)

Kursmomentet går igenom grundskolans teknikämne ur didaktiska, utbildningshistoriska, kunskapsteoretiska, teknikfilosofiska och läroplansteoretiska perspektiv. Stor vikt läggs vid teknikämnets plats i skolan. Det har beröringspunkter med såväl NO- och SO-ämnena som slöjd och hem- och konsumentkunskap, men ändå en egen profil. Aspekter som ägnas särskild uppmärksamhet är teknikämnets historiska utveckling, genusaspekter på teknik och teknikanvändning samt bedömning och betygsättning i ämnet teknik.

Examination: Skriftliga inlämningsuppgifter, aktivt deltagande i seminarier (inkl. för- och efterarbete).

Design och produktframtagning (ht 2021)

Delkursen ges i samarbete med Institutionen för maskinkonstruktion

Delkursen behandlar design- och produktframtagningsprocesser i industrin och hur delar av dessa kan användas i teknikundervisningen. Grundläggande kunskaper om design, ergonomi och material är viktiga delar i många produktutvecklingsprojekt och har därför en självklar plats i kursen, vilket även gäller teknisk kommunikation och dokumentation med hjälp av rapporter, skisser och ritningar (manuella och digitala). Ingenjörers och formgivares yrkesroller

samt hur genus och bakgrund påverkar vår syn på uppfinningar, formgivning och yrkesroller är andra viktiga teman.

Examination: Aktivt deltagande i utvecklingsprojekt, seminarier och laborationer; skriftliga redovisningar i form av tekniska rapporter, ritningar och liknande.

Teknik, människa, samhälle och miljö ur ett historiskt perspektiv (vt 2022)

Delkursen ges i samarbete med Avdelningen för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö

Använder män och kvinnor teknik på olika sätt? Hur har miljöproblem behandlats i dagspolitiska debatter och populärkultur? Kommer Arktis att industrialiseras när isen smälter? Dagens komplexa samhälle blir lättare att förstå om vi tillför ett historiskt perspektiv på samspelet mellan människan och hennes omgivning. Målet med den här delkursen är att ge redskap för att beskriva och analysera relationen mellan teknik, människa, samhälle och miljö i ett historiskt perspektiv utifrån konkreta exempel hämtade från aktuell forskning. Målet är också att du ska kunna tillämpa denna färdighet i din pedagogiska verksamhet.

Examination: aktivt deltagande vid seminarier, skriftliga inlämningsuppgifter.

Programmering och digital kompetens – tekniska och didaktiska perspektiv (vt 2022)

Sedan läroplansrevisionen 2018 har programmering och digital kompetens fått större plats i grundskolan, särskilt i ämnena teknik, matematik och samhällskunskap. Delkursen handlar om att skaffa sig grundläggande kunskaper i programmering och programmeringsdidaktik. Flera programmeringsspråk av olika slag, både textbaserade och grafiska, kommer att användas. Mycket uppmärksamhet ägnas åt styrning av fysiska föremål, vilket poängteras i kursplanen i teknik.

Examination: Skriftliga inlämningsuppgifter, aktivt deltagande i seminarier, laborationer och studiebesök, programmeringsuppgifter.

Samhällsbyggnadsteknik (ht 2022)

Delkursen ges i samarbete med Avdelningen för transportplanering

En viktig del av teknikämnets innehåll är de stora tekniska systemen, infrastrukturen, som är en central del av det moderna samhället. Delkursen ägnas åt de systemen – vägar, järnväg, energiförsörjning, vatten och avlopp etc. Stads-

och samhällsplanering och hur de påverkar och påverkas av systemen, vilka möjligheter de ger och vilka risker de för med sig studeras.

Examination: Skriftliga inlämningsuppgifter, aktivt deltagande i seminarier (inkl. för- och efterarbete).

Hållbar utveckling – tekniska och didaktiska perspektiv (ht 2022)

Hållbar utveckling betonas på flera ställen i läroplanen, både i dess inledning och i de enskilda ämnenas kursplaner. Ämnet teknik är tydligt tvärvetenskapligt och lämpar sig därför särskilt väl för studier i hållbar utveckling. Detta då man inom teknikämnet kan ta upp sådant som energiförsörjning, vatten- och avlopp, produktutveckling och många andra för den hållbara utvecklingen väsentliga områden. I delkursen studeras olika sätt att se på hållbar utveckling och hur man undervisar om det. Den har en tydligt tvärdisciplinär karaktär, med teknikämnet som »spindeln i nätet» för hållbarhetsstudier i skolan.

Examination: Skriftliga inlämningsuppgifter, laborationer, aktivt deltagande i seminarier (inkl. för- och efterarbete).

Närvarokrav

Om momentansvarig ej anger annat så är det obligatorisk närvaro på all undervisning i kursen. Studenter som är frånvarande vid *enstaka* tillfällen kan normalt ersätta dessa med skriftliga inlämningsuppgifter. Kontakta ansvarig lärare för att hitta en lösning.

Behörighets- och förkunskapskrav

Grundkraven är att man måste vara behörig lärare för grundskolans högre åldrar (högstadiet, år 6–9 eller 7–9). Särskilda krav för behörighet ställs inom Lärarlyftet, bland annat måste deltagande godkännas av arbetsgivare/skolhuvudman, se [Skolverkets informationssida](#).

Betyg

Betyg ges på skalan A, B, C, D, E, F. Betyg ges både på de enskilda kursmomenten och på kursen som helhet. Kursbetyget beräknas som medianen av samtliga kursmomentbetyg, avrundat neråt. Betyget Fx används inte. Notera att

den betygsskala A–F som används på universitet och högskolor inte fungerar likadant som den A–F-skala som används i grundskolan.

Efter avklarad kurs registreras poängen i studiedokumentationssystemet Ladok. Därefter kan studenterna själva skriva ut betygsutdrag från KTH:s webbplats. Betygsutdragen är försedda med en kod som gör äkthetskontroll möjlig. Inga pappersbetyg skickas ut.

Huvudområde för kandidat-, magister- och masterexamen

Teknik och lärande (Technology and learning)

Kursnivå

Grundnivå.¹

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket är svenska, men engelskspråkiga inslag förekommer.

Stora delar av kurslitteraturen är på engelska. Skälet till detta är att det inte finns lämplig litteratur inom alla områden på svenska. Goda kunskaper i engelska rekommenderas därför.

Skriftliga uppgifter skrivs normalt på svenska. Den student som så önskar får skriva på engelska, danska eller norska.

Studenter med funktionsnedsättning

KTH:s ambition är att studenter med funktionsnedsättningar i största möjliga mån skall kunna delta i utbildning på samma villkor som övriga. Studenter med funktionsnedsättning ombeds kontakta kursansvarig som förmedlar kontakten med KTH:s samordnare.

---

¹Enligt Bologna-systemet för högre utbildning finns tre kursnivåer: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Mer information finns på Universitetskanslersämbetets webbplats: <http://www.uka.se/fakta-om-hogskolan/utbildning-och-examina.html>

Kursens uppläggning

Kursen består främst av föreläsningar, seminarier, övningar, laborationer och studiebesök. Undervisningen är normalt koncentrerad till tio heldagar per termin, uppdelade på fem tvådagarsblock (vanligen måndag + efterföljande tisdag).

Förväntad arbetsinsats

Kursen går på halvfart, vilket innebär att arbetsinsatsen ska vara 400 timmar per termin för normalstudenten. Undervisningen omfattar ca 70 timmar (10 dagar à 7 timmar). Man måste alltså räkna med ca 330 timmars självstudier per termin, 16,5 timmar per vecka i genomsnitt.

Tillgodoräknanden och validering

Den nuvarande läroplanen infördes 2011 och flera småändringar har genomförts sedan dess. Lärarutbildningen har förändrats flera gånger under de senaste decennierna. Tekniken utvecklas ständigt. Gammal utbildning inom kursens områden är därför ofta helt eller delvis inaktuell. På grund av detta är vi restriktiva med möjligheten att tillgodoräkna sig uppgifter eller kursmoment med hänvisning till tidigare studier. Om du har akademiska poäng inom något av kursens områden och vill tillgodoräkna dig dem, kontakta kursansvarig så ska vi undersöka om det är möjligt.

Behörighets- och legitimationsfrågor

KTH utfärdar inga behörighetsbevis eller lärarlegitimationer. Alla frågor om behörighet och legitimation hänvisas till Skolverket. På Skolverkets webbplats finns mer information om utökad behörighet genom studier.² Alla lärarlyftskurser är tänkta att leda till behörighet. Skolverket granskar kursplaner, innehåll och planer för genomförande innan lärarlyftskurserna får starta.

---

²<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/lararlegitimation-och-forskollararlegitimation/utoka-larar--och-forskollararlegitimation-med-fler-behorigheter>

Kursens webbplats och KTH-konton

Information om presenteras löpande på kursens sida på lärplattformen Canvas. För att komma åt kurssidorna krävs att man är registrerad som deltagare på kursen och har ett s. k. KTH-konto.³ Ett sådant skapas i samband med att man antas till sin första kurs på KTH. För att kunna använda det måste det aktiveras. *Det är bra om så många som möjligt har aktiverat sina KTH-konton innan kursen börjar.* Instruktioner för hur man gör detta finns i avsnittet om förberedelser inför första gången (s. 9).

Trådlöst nätverk

Trådlöst nätverk finns i alla undervisningslokaler. Man kan ansluta sig med hjälp av sitt KTH-konto eller via Eduroam, som är ett internationellt samverkansprogram mellan universitet och högskolor. För att få inloggningsuppgifter till Eduroam krävs att man först har ett KTH-konto.

Lokaler

Undervisningen äger rum på KTH:s campus vid Valhallavägen i centrala Stockholm. Man tar sig lättast dit med tunnelbana (stationen Tekniska högskolan), buss (hållplats Östra station) eller Roslagsbanan (stationen Stockholms östra). Det är stor brist på parkeringsplatser och de som finns är dyra. Olika delkurser kommer att ges på olika ställen på området. De didaktiskt inriktade delkurserna kommer framför allt att hållas i [KTH:s bibliotekshus](#) (Osquars backe 31), men vid några tillfällen även på [Vetenskapens hus](#) (KTH:s och Stockholms universitets gemensamma centrum för verksamhet riktad mot ungdomsskolan). De andra äger rum i lokaler som tillhör respektive institution: maskinkonstruktion, historiska studier respektive samhällsbyggnadsteknik.

Notera att KTH:s område är stort. Att gå från tunnelbanestationen till Institutionen för maskinkonstruktion tar 10–15 minuter.

Schema för ht 2021

Lokaler, tider och innehåll anges i kurs-PM för respektive delkurs som publiceras på kurssidan under sommaren. Vanligen slutar vi klockan 17.00. På

---

³Allmän information om KTH-konton:

<http://intra.kth.se/it/support/guider/kth-se-konto/information-om-kth-se-konto-1.46570>

måndagar börjar vi normalt 09.00 och på tisdagar 08.30.

Första undervisningsdagarna kommer att bli i början av KTH:s termin, måndag–tisdag i vecka 35. Sista undervisningsdagarna blir i mitten av december. Ingen schemalagd undervisning i v. 44.

KTH:s studentkår

Studentkåren vid Kungliga Tekniska högskolan heter Tekniska högskolans studentkår (THS). Kårens huvudsakliga uppgifter rör studiebevakning och nöjesliv. Medlemskap i kåren är frivilligt. Kårobligatoriet för studier vid svenska universitet och högskolor avskaffades 2010.

För mer information, besök studentkårens webbplats: <http://ths.kth.se>

Mat och kaffe

Det finns ganska gott om kaféer och restauranger på eller i omedelbar anslutning till KTH:s område. Studentkåren har ett antal mikrovågsugnar runt om på campus för värmning av medhavd mat. Kontakta kåren för information om deras skick och belägenhet.

Kursens kontaktpersoner

Kursansvarig

[Per Norström](#) (Inst. för lärande, Skolan för industriell teknik och management), 08-790 95 24, perno@kth.se

Kursadministratör

[Leon Giles](#), 08-790 72 45, lgiles@kth.se

Förberedelser inför första undervisningstillfället

Kursen börjar först i slutet av augusti, men vissa saker bör förberedas.

KTH-konto

Alla studenter på KTH har ett s. k. KTH-konto som används bl. a. för att logga in på lärplattformen Canvas, för att komma åt de trådlösa nätverken på campus, läsa e-böcker och e-tidskrifter på KTH:s bibliotek. Då kursen går på deldistans

använder vi lärplattformen Canvas väldigt mycket och det är därför viktigt att alla studenter aktiverar sina KTH-konton.

Instruktioner för hur man aktiverar sitt KTH-konto finns på denna webbplats:⁴
<https://intra.kth.se/it/kth-se-konto/fa-losenord-till-ditt-kth-konto-1.311857>
 Man kan antingen åka till KTH och besöka IT-supportavdelningen eller aktivera kontot på distans.

Aktiveringen kan göras före terminsstart. Om man gör det på distans kan det ta några dagar innan man får sitt lösenord. Gör det därför så fort som möjligt.

När du har aktiverat ditt KTH-konto och fått lösenordet

- 1) Besök <http://www.kth.se>, klicka på »Logga in» och logga in med KTH-kontots användarnamn och lösenord.
- 2) När inloggningen är gjord ska det dyka upp en grå list högst upp i webbläsarfönstret. Längst till vänster står ditt förnamn, övriga menyval kan se lite olika ut, men där brukar finnas »Schema», »Kurser» m. m.

Ditt förnamn. Uppdatera din profil, gärna med fotografi. Menyvalet »Vidarebefordran av KTH-e-post» används för det. Om du inte gör det kommer meddelanden från lärplattformen Canvas bara att skickas till [ditt KTH-id]@kth.se.

Schema. Menyvalet används inte i denna kurs.

Kurser. Här ska åtminstone LL137U finnas med.

Program. Menyvalet används inte i denna kurs.

Grupper. Menyvalet används inte i denna kurs.

Tjänster. Viktigast här är menyvalen »Lärplattform/LMS (Canvas)» samt »Intyg» (vilken används när ni ska skriva ut registreringsintyg, betyg etc.).

- 3) Logga in på lärplattformen Canvas, antingen genom att använda menyvalet under »Tjänster» enligt ovan eller genom att skriva in <http://kth.instructure.com> i webbläsarens adressfält.
- 4) Om allt fungerar ska det finnas minst en kurs listad, »LL137U Lärarlyftet HT21-1 Teknik för lärare i åk 7-9». Under sommaren kommer information att fortlöpande publiceras på sidan. Redan nu kan du prova systemet genom att gå in i kursen och presentera dig för kurskamrater och kursledning.

⁴Om en länk i kurs-PM eller på kurssidan inte fungerar, börja med att försöka söka fram aktuell sida med Google eller din favoritsökmotor. Om denna länk inte fungerar, försök hitta sidan med »aktivera KTH-konto». Det är ett snabbare sätt att lösa problemet än att skicka e-brev till kursansvarig. Att länkadresser ändras kommer att hända många gånger under kursen. KTH, Skolinspektionen och Skolverket ändrar tyvärr ofta adresser till dokument och informationssidor.

Om du inte får KTH-kontot att fungera

Om du inte får KTH-kontot att fungera måste du kontakta KTH:s IT-support.
Kontaktuppgifter: <https://www.kth.se/student/kth-it-support>

Att läsa

Se till att vara väl förtrogen med följande texter. Ni måste vara insatta både i de styrdokument som gäller nu och de som börjar gälla hösten 2022.

Nu gällande dokument

Skolverket (2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Reviderad 2019*. Stockholm: Skolverket. Läs särskilt ss. 12–19, 294–301. URL <https://www.skolverket.se/publikationer?id=4206>

Skolverket (2017b). *Kommentarmaterial till kursplanen i teknik. Reviderad 2017*. Stockholm: Skolverket. URL <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3790>

Dokument som används från och med höstterminen 2022

Skolverket (2021a). *Ändrade kursplaner – bättre arbetsverktyg för lärare*. [Läs särskilt teknikämnets nya kursplan, men även matematik, slöjd, bild, NO- och SO-ämnena.] Stockholm: Skolverket. URL <https://www.skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/reviderade-kurs-och-amnesplaner/andrade-kursplaner-i-grundskolan#Grundskolan>

Skolverket (2021b). *Kommentarmaterial till kursplanen i teknik*. Stockholm: Skolverket. URL <https://www.skolverket.se/publikationsserier/kommentarmaterial/2021/kommentarmaterial-till-kursplanen-i-teknik>

Övrigt

Skolinspektionen (2014). *Teknik – gör det osynliga synligt*. Rapport 2014:4. URL <https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2014/teknik--gor-det-osynliga-synligt/>